

четвертого соска відповідної сторони молочної залози забезпечує кращі можливості для виконання оперативного прийому, ніж медіанний.

3. При овариогістеректомії у кішок оперативний доступ через верхню третину правої бокової черевної стінки з розрізом у напрямку від переднього краю маклока до четвертого соска відповідної сторони молочної залози може бути рекомендований в якості альтернативи доступу через білу лінію живота.

Список використаних джерел

1. Rabinowitz, P. M. Pet-Related Infections [Text] / P. M. Rabinowitz, Z. Gordon, L. Odofin // Am. Fam. Physician. – 2007. – Vol. 76. – N. 9. – P. 1314-1322.
2. Noakes, D. E. Endogenous and exogenous control of ovarian cyclicity [Text] / D. E. Noakes, T. J. Parkinson, G.C.W. England // Veterinary reproduction and obstetrics. – Philadelphia: Saunders, 2009. – P. 6-9.
3. Bedoor, M. Ovariectomy versus Ovariohysterectomy for Elective Sterilization of Female Cats [Text] / M. Bedoor Omeran, E. Ramadan Abdel-Wahed, H. Mahmoud El-Kammar, Abu-Ahmed Howiada // Alexandria Journal of Veterinary Sciences. – 2014. – 43. – P. 73-81.
4. Schebitz, H. Ovar und Uterus [Text] / H. Schebitz, W. Brass // Operationen an Hund und Katze. – Berlin, Germany: Parey, 2007. – P. 273-274.
5. Власенко, В. М. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія [Текст] / В. М. Власенко, Л. А. Тихонюк, М. В. Рубленко. – Біла Церква, 2006. – 544 с.
6. Степанов, О. Д. Визначення оперативного доступу при кастрації кішок через боковий розріз [Текст] / О. Д. Степанов // Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького. – Львів. : ФОП Корпан Б.І., 2015. – Т. 17. – № 1 (61). – Ч. – 1. – С. 185-190.

Степанова Наталія

асистент

Одеський державний аграрний університет

м. Одеса

Богач Микола

д.вет.н., професор

Одеська дослідна станція ННЦ «Інститут експериментальної
та клінічної ветеринарної медицини»

м. Одеса

Мезінов Олександр

завідувач лабораторії

Біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Ф. Е. Фальц-Фейна

Херсонська обл.

СИЗИЙ ГОЛУБ *COLUMBA LIVIA* ЯК БІОТИЧНИЙ ФАКТОР ВПЛИВУ У ПОШИРЕННІ ЦЕСТОД

Встановлення джерел та факторів поширення збудників паразитарних хвороб у птиці має біоекологічне і науково-практичне значення при організації профілактичних заходів [1]. Особливу цікавість викликають так звані «перехресні» інвазії, які завершують кругообіг від перелітних і синантропних птахів до зоопаркових, свійських і навпаки. Такий кругообіг збудників хвороб викликає

природну осередковість – тривалу циркуляцію в природі, що може заподіяти значні економічні втрати продуктивного птахівництва [2; 3; 4].

Все це диктує необхідність вивчення еколого-паразитарної ситуації у популяції диких та синантропних птахів та їх ролі в поширенні цестодозів серед свійської птиці.

У результаті проведеного моніторингу гельмінтозів синантропної та дикої перелітної птиці на територіях прилеглих до різних птахогосподарств Одеської області, було відловлено 56 сизих голубів (*Columba livia*) та 42 горлиці (*Streptopelia turtur*). Після евтаназії птахів, проведено повний гельмінтологічний розтин травного каналу за К. І. Скрябіним [5].

Під час повних гельмінтологічних розтинів кишечників від 56 диких сизих голубів у 4 з 56 екземплярів тонкого кишечника виявили катаральний ентерит з поодинокими виразками до (5-7) мм в діаметрі, а також (1-3) екз. гельмінтів довжиною (180-220) мм та шириною від 3 до 5 мм. ЕІ становила 7,1 %. Виявлені гельмінти мали сколекси округлої форми, 4 присоски та ледь помітну корону гачків, а в зрілих члениках стробили – десятки капсул з яйцями у кількості (5-11) екз. Виявлені цестоди у результаті проведених досліджень віднесли до виду *Raillietina echinobothrida*.

Під час повних гельмінтологічних розтинів 42 екз. кишечників від горлиць, цестод не виявлено.

З метою визначення можливої ролі сизого голуба як джерела інвазії та фактора передачі у природі райєтинозної інвазії свійським курям, в експериментальних умовах райєтинами, вилучених з травного каналу від сизих голубів, інвазували мурахам роду *Formica*, яких потім згодовували 10-ти курчатам 90 добового віку.

На 16 добу спостережень у 2 дослідних курчат спостерігали загальне пригнічення та млявість. Гребінець та видимі слизові оболонки птиці були анемічні, колір шкіри кінцівок змінився з інтенсивно-жовтого забарвлення на блідий, відмічали відставання в рості й розвитку. Візуально послід курчат не мав відхилень від такого у здорових. На 26 добу досліду у посліді курчат виявили від 5 до 7 екз. члеників цестод, які активно рухались на поверхні посліду. На 30 добу досліду курчат піддали евтаназії. За результатами неповного гельмінтологічного розтину у 4 з 10-ти дослідних курчат в тонкому кишечнику виявили райєтини довжиною (60-80) мм і шириною до 2-4 мм. ЕІ становила 40 % та ІІ – (1-4) екз. Характерні патоморфологічні зміни у кишковому каналі курчат були аналогічні таким у кишечнику інвазованих райєтинами сизих голубів.

Таким чином, у результаті експериментального відтворення райєтинозної інвазії встановлено, що збудник райєтинозу виявлений у сизого голуба є спільним для курей. Отже інвазовані райєтинами сизі голуби, що мешкають на територіях прилеглих до різних птахогосподарств, є джерелом інвазії для свійських курей.

Список використаних джерел

1. Kulkarni, G. M. Helminthic infections in desi fowl (*Gallus gallus domesticus*) in Marathwada region [Text] / G. M. Kulkarni, B. W. Narladkar, P. D. Deshpande // J. Vet Parasitol. – 2001. – № 15. – P. 137-139.
2. Кожоков, М. К. Дикіе и синантропные птицы – этиологический фактор микстинвазий водоплавающих птиц в условиях Северного Кавказа [Текст] / М. К. Кожоков // Вестн. Кабардино-Балкарского гос. ун-та. – Нальчик, 2004. – Вып.6. – С.87-89.
3. Radfar, M. H. Biodiversity and prevalence of parasites of domestic pigeons (*Columba livia*

domestica) in a selected semiarid zone of South Khorasan, Iran [Text] / M. H. Radfar, Asl. E. Norouzi, H. Seghinsara Rezaei, M. Dehaghi, S. Fathi Mirzaei // Trop. Anim. Health Pr. – 2012. – № 44. – P. 225-229.

4. Adang, K. L. Gastrointestinal Helminths of the Domestic Pigeons *Columba livia domestica* (Gmelin, 1789), Aves : Columbidae in Zaria, Northern Nigeria [Text] / K. L. Adang, S. J. Oniye, J. O. Ajanusi, A. U. Ezealor, P. A. Abdu // Sci. World J. – 2008. – № 3. – P. 33-37.

5. Скрябин, К. И. Метод полных гельминтологических вскрытий позвоночных, включая человека [Текст] / К. И. Скрябин // Изд. 1-го Моск. Гос. Университета. - М., 1928. – 351 с.

Твердохліб Олег
асистент

Чорний Ігор
асистент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

АНАЛІЗ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ ЗЕМЛІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

Аномальне магнітне поле – ділянки на поверхні землі, в яких інтенсивність випромінювання електромагнітного поля, та напрям X, Y, Z векторів даного випромінювання суттєво відрізняється від звичайного земного електромагнітного фону [1; 3; 5]. Лінії земного магнітного поля не паралельні поверхні земного рельєфу, відповідно магнітна індукція земного випромінювання не лежить в площині горизонту даної місцевості, а утворює з цією площиною деякий кут, який називається магнітним нахилом. Геоаномальні магнітні поля можуть бути і штучного походження, як наслідок технічного розвитку людства [4].

Впровадження промислових способів утримання тварин, особливо у свинарстві, має певний вплив на рівень загальної резистентності тварин, метаболічні процеси в організмі тварин, через дисбаланс між організмом і навколишнім середовищем. Ці явища можна спостерігати на тваринницьких комплексах побудованих із залізобетонних конструкцій, в яких тварини постійно заекрановані від геомагнітного поля Землі.

Відомо, що земне геопатогенне випромінювання негативно впливає на біологічні організми. При тривалому знаходженні яких, в осередку геомагнітної аномалії відбувається пригнічення загального стану, погіршується робота різних органів та систем, у тварин відбувається зниження продуктивності. Потужні коливання геофізичних полів, діючи на нервову систему людини і тварини, викликають больову реакцію, головні болі, дискомфорт. Біологічний організм випромінює власне, слабке по інтенсивності електромагнітне поле. При цьому, важливим моментом є підтримання відносного балансу між зовнішніми природними магнітними полями та внутрішніми випромінюваннями організму. Тому визначення інтенсивності магнітного поля Землі та його впливу на живі організми є надзвичайно актуальною проблемою науковців [3; 4; 5].

Метою даного дослідження було визначення величини індукції магнітного поля